

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10409/2023
12.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Злата Ивковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Јоксимовић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2240/22 од 06.12.2022. године, у седници одржаној 12.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, па се **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2240/22 од 06.12.2022. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2240/22 од 06.12.2022. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда и пресуђено тако што је усвојен тужбени захтев и утврђено да је тужиља носилац права својине на породично-стамбеној згради бр. 1, изграђеној на кп. бр. .../... КО ..., укупне површине 0.01,28 ха са уделом од 1/2 на приземном делу објекта, уписана у Лн. бр. ... КО ..., као и носилац права својине у уделу од 1/2 на кп. бр. .../... КО ..., потес „...“, по култури земљиште под зградом - објектом, укупне површине 0.01,28 ха, земљиште уз зграду-објекат у површини од 0.03,76 ха, укупне површине 0.05,04 ха, уписане у Лн. бр. ... КО ..., по основу стицања у браку са сада пок. ВВ, бив. из ..., што је тужени, као правни следбеник сада пок. ГГ, бив. из ... дужан да призна и дозволи промену носиоца својинског права са свог на име тужиље. Ставом другим изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиљи накнади трошкове поступка од 129.800,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужила је поднела одговор на ревизију, захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у браку са сада пок. ВВ, бив. из ... (од 07.07.1972. године до 18.11.1997. године), у ком нису имали деце, па иако су стекли заједничку имовину, приликом развода брака а ни након тога, поделу нису извршили. Решењима Општинског суда у Прокупљу О 118/04 од 26.03.2004. године и од 13.05.2004. године, на заоставштини иза пок. ВВ коју су, између осталог, чиниле предметне непокретности, оглашен је његов сада пок. брат ГГ. Правноснажном пресудом Општинског суда у Прокупљу П 2503/05 од 21.09.2006. године, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је тужила по основу стицања у браку са сада пок. ВВ власник на $\frac{1}{2}$ на физички издвојеном делу стамбеног објекта, у источном делу у приземљу, укупне површине од 0.01,28 ха, који се налази на кп. бр. .../... КО ... и носилац права трајног коришћења на $\frac{1}{2}$ исте парцеле, чија је укупна површина 0.05,09 ха, што је тужени, сада пок. ГГ дужан да у поступку за физичку деобу преда у својину наведени физички издвојени стамбени део објекта и земљишта. По овој пресуди тужила није извршила упис код РГЗ СКН.

Решењем Првог основног суда у Београду О 1588/15 од 05.03.2015. године расправљена је накнадно пронађена заоставштини иза пок. ГГ, бив. из ..., коју су чиниле предметне непокретности, на којима је оглашен тужени. На основу овог решења тужени је извршио упис код надлежне РГЗ СКН у Прокупљу (са уделом $\frac{1}{1}$ на кп. бр. .../..., потес „...“, по врсти градско грађевинско земљиште укупне површине 504 м², по култури земљиште под зградом-објектом површине од 128 м², земљиште уз зграду - објекат у површини од 376 м² и породична стамбена зграда површине 128 м², уписано у Лн. бр. ... КО ...), након чега је тужила поднела захтев за упис свог права својине на објекту и права коришћења на парцели, али је њен захтев одбијен уз образложење да је пресуда донета у односу на ГГ, те да је у евиденцији предметна непокретност уписана на ББ по основу решења о наслеђивању, па пресуда није представљала основ за упис у катастар непокретности због недостатка правног континуитета.

Током поступка тужени није спорио тужили право својине на уделу од $\frac{1}{2}$ од посебне стамбене јединице, која се налази у југоисточном делу приземља породичне стамбене зграде, као ни право коришћења уделу од $\frac{1}{2}$ на предметној парцели, али је оспоравао тужили право преко $\frac{1}{2}$ на тој стамбеној јединици.

После расправе одржане пред другостепеним судом у смислу члана 383. ставови 3. и 4. ЗПП, ради правилног утврђивања чињеничног стања, на којој је поновљено извођење доказа читањем свих писмена у списима и записника са расправа, као и увида у списе предмета Општинског суда у Прокупљу, другостепени суд је укинуо првостепену пресуду и одлучио тако што је усвојио тужбени захтев, налазећи да је правноснажном пресудом Општинског суда у Прокупљу П 2503/05 од 21.09.2006.

године извршена судска деоба заједничке имовине тужиље и њеног сада пок. супруга ВВ, закључивши да, како је наведеном пресудом тужиљи утврђено право својине на реалном делу стамбеног објекта у уделу од 1/2 источног дела приземља, као и на 1/2 идеалног дела парцеле, то овај део непокретности није представљао заоставштину пок. ГГ. Оценио је да тужени није могао да наведене непокретности стекне наслеђивањем, већ да оне представљају имовину тужиље. Другостепени суд је одбио приговор пресуђене ствари, налазећи да између правноснажне пресуде Општинског суда у Прокупљу П 2503/05 од 21.09.2006. године и предмета спора у овој правној ствари нема идентитета.

Врховни суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 171. став 1. Породичног закона, прописано је да имовина коју су супружници стекли радом, у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину, чланом 177. истог закона, деобом заједничке имовине сматра се утврђивање сувласничког удела сваког супружника у заједничкој имовини. Према члану 178. истог закона, деоба заједничке имовине може се вршити за време трајања брака и после његовог престанка, а ако се супружници не споразумеју око деобе, врши се судска деоба сходно члану 180. истог закона. Према члану 181. истог закона, право на деобу заједничке имовине имају супружници, наследници умрлог супружника и повериоци оног супружника из чије посебне имовине нису могла да се намере њихова потраживања.

У конкретном случају, другостепени суд је утврдио да је тужиља носилац права својине на породично-стамбеној згради бр. 1, изграђеној на кп. бр. .../... КО ..., укупне површине 0.01,28 ха са уделом од 1/2 на приземном делу објекта, као и носилац права својине у уделу од 1/2 на кп. бр. .../..., уписане у Лн. бр. ... КО ..., по основу стицања у браку са сада пок. ВВ, бив. из ..., при том наводећи да је пресудом Општинског суда у Прокупљу П 2503/05 од 21.09.2006. године тужиљи утврђено право својине на реалном делу стамбеног објекта у уделу од 1/2 источног дела приземља, као и на 1/2 идеалног дела парцеле и оциенивши да овај део непокретности тужени није могао да стекне наслеђивањем, већ да наведене непокретности представљају имовину тужиље. Имајући у виду наведено, другостепени суд је пропустио да цени чињеницу да је по основу стицања у браку удео на наведеним непокретностима - стамбеном објекту у југоисточном делу приземља, као и парцели имао и супруг тужиље сада пок. ВВ, у смислу чланова 171. став 1. и 181. Породичног закона, а што је представљало њихову заједничку имовину.

Побијаном пресудом утврђено да је тужиља носилац права својине на породично-стамбеној згради бр. 1, изграђеној на кп. бр. .../... КО ..., укупне површине 0.01,28 ха са уделом од 1/2 на приземном делу објекта, што заправо чини право својине на целом стану (који представља $\frac{1}{2}$ приземља), као и носилац права својине у уделу од 1/2 на кп. бр. .../... . Код утврђења да су тужиља и сада пок. ВВ били у поседу посебне стамбене јединице која се налази у југоисточном делу приземља породичне стамбене зграде, да тужени током поступка није спорио тужиљи право својине на уделу од 1/2 ове посебне стамбене јединице (у источном делу приземља), као ни право коришћења уделу од 1/2 на предметној парцели (утврђено правноснажном пресудом Општинског суда у Прокупљу П 2503/05 од 21.09.2006. године), то је по оцени Врховног суда погрешан закључак другостепеног суда да је тужиља носилац права својине на

породично-стамбеној згради бр. 1, изграђеној на кп. бр. .../... КО ..., укупне површине 0.01,28 ха са уделом од 1/2 на приземном делу објекта (који се састоји од две стамбене јединице).

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да уколико тужила тврди да јој на предметним непокретностима припада већи сувласнички удео у стицању заједничке имовине са сада пок. ВВ, то наведено, а у складу са правилом из члана 231. став 1. ЗПП, доказује тужила. С тим у вези потребно је утврдити колики је удео у стицању пок. супруга тужиле, као и у ком обиму је предметна имовина била предмет оставинског поступка иза пок. ГГ, оца туженог, при чему ће другостепени суд ценити да тужени није спорио право тужиле на $\frac{1}{2}$ стана у источном делу, док је истицао своје право својине на преосталој половини стана у источном делу призмља (по основу наслеђа), као и на другом стану у приземљу и на спрату објекта, а на којима је уписан по основу наслеђа. Такође ће имати у виду да моментом смрти оставиоца заоставштине, сагласно члану 212. Закона о наслеђивању, заоставштина прелази по сили закона на оставчеве наследнике, при чему решење о наслеђивању, има деклараторни, а не конститутиван карактер, те је дозвољено према наследнику у парници утврђивати обим и састав заоставштине, као и право наслеђивања. Како је у поступку изостало утврђење наведених битних чињеница за стицање права својине тужиле на фактички издвојеном, реалном делу у приземљу објекта, са реалним делом парцеле, стога је укинута другостепена пресуду и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање.

У поновном поступку другостепени суд ће употпунити чињенично стање, имајући у виду примедбе на које је указано овим решењем, и правилном применом материјалног права о жалби туженог донети правилну и закониту одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка, јер она зависи од исхода одлуке о правној ствари.

На основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужиле за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић